

Bruxelles, 27.4.2023
SWD(2023) 125 final

DOCUMENT DE LUCRU AL SERVICIILOR COMISIEI
REZUMAT AL RAPORTULUI PRIVIND EVALUAREA IMPACTULUI

[...]

care însoțește documentul

Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului
privind brevetele esențiale pentru standarde și de modificare a
Regulamentului (UE) 2017/1001

{COM(2023) 232 final} - {SEC(2023) 174 final} - {SWD(2023) 123 final} -
{SWD(2023) 124 final}

Fișă rezumat

Evaluarea impactului propunerii de regulament de creare a unui registru pentru brevetele esențiale pentru standarde, a unui sistem de evaluare a caracterului esențial al brevetelor, a unui mecanism de soluționare a litigiilor FRAND și a unui proces de stabilire *ex ante* a redevenței cumulate pentru un standard.

A. Necesitatea de a acționa

De ce? Care este problema abordată?

Brevetele esențiale pentru standarde (BES) sunt brevete care protejează o tehnologie necesară pentru a se conforma unui standard industrial. Astfel de standarde sunt, de exemplu, standardele de comunicare (de exemplu, 3G, 4G, 5G, WiFi, NFC), standardele de compresie și decompresie audio/video (MPEG, HEVC), precum și tehnologiile standardizate pentru stocarea datelor și schimbul de date (CD și DVD), formatele foto (JPEG) și interoperabilitatea audio/video la domiciliu (HAVi). În practică, multe dintre standardele de comunicare se referă la toate dispozitivele conectate, inclusiv telefoane, televizoare inteligente, automobile conectate, contoare inteligente și terminale de plată pe dispozitive mobile; alte standarde sunt utilizate și într-o gamă largă de produse. Aplicabilitatea BES care acoperă toate aceste standarde (în special în ceea ce privește comunicarea) va spori odată cu creșterea „internetului obiectelor” (IoT), precum și cu numeroase inițiative care vizează tranziția verde (de exemplu, conservarea energiei).

BES sunt „esențiale”, în sensul că invenția brevetată trebuie utilizată (implementată) în produse pentru a se conforma unui standard tehnic. Prin urmare, proprietarul BES exercită o putere de piață privilegiată asupra promotorului tehnologiei standardizate, deoarece nu există nicio alternativă la utilizarea brevetelor lor. Deși pot exista standarde diferite pentru anumite funcționalități (de exemplu, video), pentru anumite standarde, utilizate pe scară largă (în special conectivitatea celulară, cum ar fi 4G, 5G), nu există nicio alternativă. Pentru a reduce sau a preveni abuzul de această putere, organizația de standardizare în cadrul căreia societățile sunt membre și căreia îi declară BES le impune să își ia angajamentul de a acorda promotorilor licențe pentru brevetele lor în condiții „corecte, rezonabile și nediscriminatorii” (FRAND). În afară de acest angajament general, nicio legislație a UE nu reglementează în mod specific acordarea de licențe pentru BES.

În cursul elaborării prezentei inițiative, Comisia a colectat un volum semnificativ de dovezi de la părțile interesate, inclusiv de la IMM-uri, care au indicat că procesul de acordare a licențelor pentru BES nu este eficient și necesită un grad sporit de transparență și structură. Aspectele legate de acordarea de licențe pentru BES sunt, de asemenea, prezentate în mod regulat autorităților din domeniul concurenței, inclusiv Direcției Generale Concurență din cadrul Comisiei Europene.

Printre principalele motive de îngrijorare se numără costurile ridicate ale tranzacțiilor de acordare a licențelor și incertitudinea cu privire la sarcina redevențelor pentru BES. Din cauza lipsei de informații suficiente, promotorii nu își pot evalua expunerea la BES cu suficient timp înainte pentru a lua în considerare costurile de acordare a licențelor atunci când își planifică activitatea în materie de produse. Pe de altă parte, proprietarii BES se plâng de negocierile îndelungate și costisitoare, în special cu marii promotori. Mai precis, au fost identificați următorii factori determinanți ai acestor probleme: În primul rând, există doar informații limitate cu privire la persoanele care dețin BES și nu este sigur că toate brevetele pentru care se solicită licențe sunt cu adevărat necesare (esențiale) pentru implementarea unui standard. În al doilea rând, există foarte puține informații cu privire la onorariile pentru acordarea licenței

pentru BES (redevența FRAND), astfel încât promotorii care nu dispun de expertiză sau de resurse suficiente sau care sunt lipsiți de expertiză sau resurse consideră că este imposibilă evaluarea caracterului rezonabil al cererii de redevențe a unui proprietar de BES. În cele din urmă, litigiile în materie de acordare a licențelor pot avea caracter îndelungat și costisitor. Prin urmare, simpla amenințare cu o acțiune în încetare (care conduce la suspendarea fabricării de produse despre care se presupune că încalcă brevetul) și probabilitatea unei proceduri judiciare îndelungate și costisitoare pot crea o presiune incluzivă asupra promotorilor, în special asupra IMM-urilor, de a conveni asupra unei licențe în condiții care ar putea să nu fie FRAND. Pentru proprietarii de BES, acțiunile de soluționare în instanță consumă, de asemenea, un volum semnificativ de resurse și, în special, de timp în care nu se încasează venituri din redevențe.

Piața veniturilor din licențe este semnificativă. În 2015, aceasta a fost estimată la aproximativ 18 miliarde USD la nivel mondial doar pentru standarde în domeniul celular. Presupunând că întreprinderile din UE plătesc o cotă proporțională din PIB-ul UE, promotorii UE plătesc redevențe de cel puțin 3 miliarde EUR în fiecare an. Există aproximativ 261 de licențiatori activi pentru BES la nivel mondial, 31 fiind situați în UE (actori-cheie sunt Nokia, Ericsson, Phillips și Siemens), care dețin aproximativ 15 % din BES la nivel mondial. Numărul potențialilor promotori în UE este estimat la 3 800.

Ce se așteaptă de la această inițiativă?

Această inițiativă urmărește: (i) să se asigure că utilizatorii finali, inclusiv întreprinderile mici și consumatorii din UE, beneficiază de produse bazate pe cele mai recente tehnologii standardizate la prețuri rezonabile; (ii) să ia măsuri pentru ca UE să devină atractivă pentru inovare și standardizare (inclusiv pentru participanții de nivel mondial); și (iii) să se asigure că atât proprietarii BES, cât și promotorii din UE inovează în UE, fabrică și vând produse în UE și sunt competitivi pe piețele mondiale din afara UE.

În acest scop, inițiativa vizează facilitarea negocierilor în materie de acordare a licențelor pentru BES și reducerea costurilor de tranzacționare atât pentru proprietarii BES, cât și pentru promotori prin (i) furnizarea unor informații mai clare cu privire la cine deține BES și care BES sunt cu adevărat esențiale; (ii) furnizarea unor informații mai clare în ceea ce privește redevențele FRAND și alți termeni și condiții; precum și (iii) facilitarea soluționării litigiilor privind BES.

Care este valoarea adăugată a acțiunii la nivelul UE?

Se preconizează că acțiunea la nivelul UE va reduce costurile pentru părțile interesate, atât pentru proprietarii BES și promotori, cât și pentru statele membre. De exemplu, ar exista un registru BES, o verificare a caracterului esențial pentru fiecare familie de brevete, o metodologie comună pentru astfel de verificări și un proces simplificat și transparent de conciliere pentru stabilirea condițiilor FRAND. Proprietarii BES și promotorii nu ar trebui să suporte aceleași costuri în fiecare stat membru al UE, situație aplicabilă în cazul soluțiilor naționale, în special într-o situație în care majoritatea standardelor sunt regionale sau globale.

B. Soluții

Ce opțiuni de politică legislative și nelegislative au fost luate în considerare? Există sau nu o opțiune preferată? De ce?

Opțiunile de politică sunt construite în mod treptat, fiecare adăugând elemente noi la cele precedente.

- Opțiunea 0: **Politicile în vigoare rămân neschimbate.**

- **Opțiunea 1: Orientări voluntare.** Acest aspect va stabili orientări fără caracter obligatoriu privind acordarea de licențe pentru BES. Un centru de competențe privind BES creat în cadrul EUIPO¹ ar oferi consiliere gratuită IMM-urilor cu privire la negocierile în materie de acordare a licențelor (inclusiv cursuri de formare) și ar monitoriza piața BES, ar efectua studii privind acordarea de licențe pentru BES și ar promova soluționarea alternativă a litigiilor.
- **Opțiunea 2: Registrul BES cu verificări ale caracterului esențial.** Proprietarii BES care doresc să acorde licențe pentru propriile BES pentru redevențe și să le aplice în UE ar trebui să înregistreze brevetele în registrul BES. Pentru a controla calitatea registrului, verificările caracterului esențial ar fi efectuate de un evaluator independent, în conformitate cu o metodologie care urmează să fie stabilită de Comisie la nivelul UE și cu un sistem administrat de EUIPO. Subopțiunile sunt (i) verificarea tuturor brevetelor înregistrate sau (ii) verificarea unui număr mic de brevete preselectate de proprietarii/promotorii BES și a unui eșantion aleatoriu de brevete înregistrate de fiecare titular de BES.
- **Opțiunea 3: Registrul BES cu verificări ale caracterului esențial și procedura de conciliere.** Înainte de a iniția un litigiu, părțile la litigiul având ca obiect acordarea licențelor pentru BES ar trebui să treacă printr-un proces obligatoriu de conciliere (cu unele excepții). Un conciliator independent ar încerca să ajute părțile să ajungă la termeni și condiții de acordare a licențelor reciproc acceptabile. La sfârșitul procesului, conciliatorul va emite un raport fără caracter obligatoriu cu recomandări privind nivelul FRAND (cuprinzând o parte confidențială și o parte neconfidențială).
- **Opțiunea 4: Redevență cumulată pentru BES.** Ar fi instituite procese de stabilire a unei redevențe cumulate (și anume un preț maxim total) pentru utilizarea unui standard înainte sau la scurt timp după publicarea acestuia. Proprietarii BES ar trebui să convină asupra unei astfel de redevențe (eventual cu ajutorul unui facilitator independent din cadrul centrului de competențe). În plus, atât promotorii, cât și proprietarii BES ar putea solicita o expertiză cu privire la redevența cumulată, în cazul în care toate părțile interesate ar fi în măsură să își prezinte opiniile. În cele din urmă, o redevență cumulată ar putea fi stabilită în cadrul concilierii. Această redevență cumulată nu ar fi obligatorie și ar fi publicată în registrul BES.
- **Opțiunea 5: Casă de compensare pentru BES.** Înființarea unui ghișeu unic pentru ca promotorii să achiziționeze licențe pentru BES prin depunerea unei redevențe cumulate la centrul de competențe. Proprietarii BES ar trebui să informeze centrul cu privire la modul de repartizare a redevenței cumulate între ei, în caz contrar aceștia nefiind în măsură să colecteze plata redevențelor. Aceștia ar trebui, de asemenea, să semneze acorduri de licență cu orice promotor care ar constitui un depozit. Toate redevențele care nu au fost colectate de proprietarii BES în termen de un an de la constituirea depozitului ar fi restituite promotorilor.

În cazul tuturor opțiunilor, centrul de competențe ar percepe taxe pentru costurile aferente activităților sale, precum și pentru cele aferente experților externi implicați (evaluatori ai caracterului esențial și conciliatori).

Cine sunt susținătorii fiecărei opțiuni?

Opțiunile au fost concepute în urma unei analize aprofundate a literaturii de specialitate existente, inclusiv a contribuției grupului de experți BES și a sectorului industrial pe parcursul

¹ Oficiul Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală.

seriei de webinare. Acestea au fost discutate cu practicienii cu experiență relevantă. Majoritatea opțiunilor pot fi comparate cu propunerile efectuate de grupul de experți BES, care au primit un sprijin semnificativ din partea membrilor săi. În plus, în timpul consultării publice a existat un sprijin puternic pentru mai multe informații publice privind BES și redevențele FRAND, inclusiv privind redevențele cumulate (în special cele provenite de la promotorii BES). Aproximativ 53 % dintre respondenți au considerat că arbitrajul este util, iar aproximativ 35 % au considerat utilă medierea. Respondenții au arătat că aceste instrumente nu sunt utilizate suficient, principalul motiv fiind că acestea sunt confidențiale. Deficiențele mecanismelor existente au fost abordate în cadrul procesului de conciliere (stabilirea condițiilor FRAND) propus. În special, IMM-urile au remarcat că nu dispun de resurse pentru a negocia cu proprietarii BES, ceea ce indică sprijinul lor pentru toate măsurile de reducere a costurilor tranzacției.

C. Efectele opțiunii preferate

Care sunt beneficiile opțiunii preferate (sau ale opțiunilor principale, dacă nu există o opțiune preferată)?

Opțiunea preferată este opțiunea 4. Opțiunea reduce asimetria în materie de informații dintre un proprietar de BES și un promotor, furnizând acestuia din urmă informații cu privire la proprietarii BES relevanți, la numărul de BES pe care le-au înscris în registru și la nivelul caracterului lor esențial (care derivă dintr-un eșantion aleatoriu reprezentativ al tuturor BES înregistrate) și la costul total (sau maxim) potențial al utilizării unei tehnologii standardizate (redevență cumulată). Este posibil ca o conciliere obligatorie în faza precontencioasă să reducă costurile de soluționare a litigiilor având ca obiect BES la aproximativ 1/8, întrucât conciliatorul va ajuta ambele părți să ajungă la un acord. Un centru de competențe va oferi IMM-urilor informații obiective, orientări și sprijin cu privire la BES și acordarea de licențe pentru BES. Beneficiile și costurile sunt prezentate în tabelul de mai jos.

Tabelul 1: Costurile și beneficiile anuale approximate medii ale opțiunii preferate pentru fiecare parte implicată și localizare (milioane EUR).

		UE	Țări terțe	Total
Promotori BES	Costuri	-0,77	-0,77	-1,5
	Beneficii	12,89	13,03	25,9
	<i>Net</i>	<i>12,11</i>	<i>12,26*</i>	<i>24,4</i>
Titulari BES	Costuri	-8,13	-46,04	-54,2
	Beneficii	3,79	21,50	25,3
	<i>Net</i>	<i>-4,33</i>	<i>-24,54</i>	<i>-28,9</i>
<i>Subtotal (efect net pentru promotori și titulari)</i>		<i>7,8</i>	<i>-12,3</i>	<i>-4,5</i>
Beneficiu OEB/ONB		29,0		29,0
<i>Beneficiu net total</i>		<i>36,8</i>	<i>-12,3</i>	<i>24,5</i>

* se referă la promotori din afara UE care au filiale în UE;

Notă: numere rotunjite care pot afecta valorile totale

Care sunt costurile opțiunii preferate (sau ale opțiunilor principale, dacă nu există o opțiune preferată)?

Majoritatea costurilor opțiunii preferate ar fi suportate de titularii BES, în mare parte din afara UE. Aceste costuri constau în principal din taxa de înregistrare pentru BES și remunerarea evaluatorilor caracterului esențial. În plus, există costuri incerte din cauza efectelor indirecte ale opțiunii, care ar putea influența activitatea de brevetare și, astfel, ar putea crește costurile de menținere a brevetelor în vigoare.

Care va fi impactul asupra societăților, a IMM-urilor și a microîntreprinderilor?

Există relativ puține IMM-uri în rândul proprietarilor de BES cu sediul în UE (cu o singură cifră). În prezent, proprietarii BES IMM-uri nu dispun de resursele necesare acordării de licențe pentru brevetele lor în mod eficient. Registrul ar oferi vizibilitate asupra portofoliilor lor de BES și o evaluare pozitivă a acestora, redevența cumulată ar contribui la justificarea cererilor lor în materie de redevențe, iar procedura de (conciliere) stabilire a condițiilor FRAND le-ar oferi posibilitatea de a solicita licențe fără a iniția litigii costisitoare (a se vedea explicația de la etapa 3). Proprietarii BES care sunt IMM-uri ar beneficia, de asemenea, de taxe reduse.

Aproximativ 85 % dintre cei 3 800 de potențiali promotori BES identificați sunt IMM-uri. IMM-urile inovatoare au creat deja aplicații multiple utilizând standarde precum tehnologia celulară, Wi-Fi și NFC. Prin urmare, modalitatea de acordare a licențelor pentru aceste tehnologii este relevantă pentru astfel de IMM-uri. Această inițiativă abordează problemele importante cu care se confruntă IMM-urile în timpul negocierilor privind BES sau al planificării activității, cum ar fi dimensiunea portofoliilor de BES, redevențele cumulate și stabilirea condițiilor FRAND. În plus, inițiativa le oferă promotorilor care sunt IMM-uri taxe reduse pentru utilizarea serviciilor centrului de competențe și consiliere gratuită cu privire la BES.

Va exista un impact semnificativ asupra bugetelor și a administrațiilor naționale?

Nu. Sistemul avut în vedere va fi finanțat din taxele percepute de EUIPO pentru înregistrare, verificări ale caracterului esențial, acces la resursele sale și conciliere.

Vor exista alte efecte semnificative?

Se preconizează că nu vor exista alte efecte semnificative.

D. Măsuri subsecvente**Când va fi reexaminată politica?**

Prima evaluare ar trebui să fie realizată după cinci ani de la intrarea în vigoare a regulamentului.